

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

Olsztyn, dnia 21 grudnia 2022 r.

PN.4131. 44A .2022

Starostwo Powiatowe
w Bartoszycach
27. 12. 2022
WPLYNEŁO
M-261
Podpis *Al. Br. Gien.*

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526), stwierdzam nieważność załącznika Nr 2 w części dotyczącej regulacji- Dyżury aptek rozpoczynając się- w zakresie tiret pierwsze, drugie, trzecie w części dotyczącej sformułowania: „do 23.00” oraz tiret czwarte o treści: „po godzinie 23.00 apteki pełnią dyżur telefoniczny” uchwały Nr LXVII/309/2022 Rady Powiatu Bartoszyckiego z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie określenia rozkładu godzin pracy oraz harmonogramu dyżurów aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Bartoszyckiego w 2023 roku.

Uzasadnienie

Rada Powiatu Bartoszyckiego, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 12 pkt.11 ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 94 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.- Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz.2301), podjęła uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy oraz harmonogramu dyżurów aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Bartoszyckiego w 2023 roku.

Uchwała została przedłożona Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu w dniu 16 grudnia 2022 r.

Zdaniem organu nadzoru, przedmiotowa uchwała, w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęta została z rażącym naruszeniem prawa.

W § 2 uchwały Rada Powiatu Bartoszyckiego zawarła regulację, w której określiła harmonogram dyżurów w porze nocnej, niedziele i święta aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Bartoszyckiego w 2023 roku zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały. W treści załącznika Nr 2 do uchwały oprócz harmonogramu dyżurów, Rada Powiatu uchwaliła, iż dyżury aptek rozpoczynają się w dni powszednie od godziny 20.00 do 23.00 (tiret pierwsze), w soboty od godziny 15.00 do godziny 23.00 (tiret drugie), w niedziele i święta od godziny 8.00 do 23.00 (tiret trzecie). Po godzinie 23.00 apteki pełnią dyżur telefoniczny (tiret czwarte). Zamian dyżuru aptek odbywa się o godzinie 8.00 dnia następnego.

Zdaniem organu nadzoru ograniczenie czasu dyżurów aptek do godziny 23.00, a następnie kontynuowania dyżuru przez aptekę pod godzinie 23.00 dyżuru w formie dyżuru telefonicznego, jak to zostało uregulowane w załączniku Nr 2 do uchwały stanowi rażące naruszenie prawa.

Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy Prawa farmaceutycznego, rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy. Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego (ust. 2).

Ustawa Prawo farmaceutyczne w art. 94 ust. 1 zobowiązuje radę powiatu do określania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie danego powiatu z uwzględnieniem zapewnienia dostępności świadczeń w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy. Oznacza to konieczność zapewnienia całodobowego dostępu do świadczonych przez apteki usług, a rolą aptek jako placówek ochrony zdrowia publicznego jest świadczenie pełnego zakresu usług farmaceutycznych i nie ogranicza się to jedynie do wydawania leków na receptę. Dyżury aptek, rozumiane jako świadczenie usług poza normalnym rozkładem godzin pracy również w porze nocnej, niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy należy traktować jako realizację ustawowego zapewnienia dostępności usług farmaceutycznych w wyjątkowych, nadzwyczajnych warunkach. Warunek ten nie zostanie spełniony poprzez pełnienie dyżuru telefonicznego. Ponadto dopuszczenie pełnienia nocnych dyżurów telefonicznych (od godz. 22.00 do godz. 8.00 następnego dnia) w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy przez apteki ogólnodostępne na terenie powiatu spowoduje znaczne ograniczenie, a niektórym podmiotom (np. osobom nieposiadającym przy sobie telefonu) wręcz uniemożliwi skorzystanie z niezbędnej pomocy, co zdaniem organu nadzoru stoi w sprzeczności z art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego. Ponadto rozwiązanie takie nie zapewnia w sposób odpowiedni dostępności świadczeń. Podobnie wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 lipca 2020 r. sygn. akt III SA/Po 205/20.

Należy mieć przy tym na uwadze, że sam ustawodawca w art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego nie klasyfikuje dostępu do świadczeń uzyskiwanych w aptekach jako sytuacji nadzwyczajnych, ale wprost nakłada obowiązek takiego określenia rozkładu godzin pracy aptek, aby zapewniał on dostępność tych świadczeń także w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy. Podkreślić należy, że pełnienie dyżurów nocnych i w dni wolne od pracy wchodzi w zakres ustawowych zadań aptek ogólnodostępnych, a do kierownika

apteki należy takie zorganizowanie pracy, aby placówka ten obowiązek mogła realizować. Zadaniem apteki, jako miejsca świadczenia usług farmaceutycznych, jest kompleksowa obsługa pacjentów w celu bieżącego zaspokajania ich potrzeb w zakresie dostępu do produktów leczniczych i innych preparatów sprzedawanych w aptece. Dostęp ten powinien być nieprzerwany (a więc także w porze nocnej i dni wolne od pracy), aby umożliwić pacjentom zakup produktów leczniczych, w szczególności tych, których zażycie jest konieczne w celu zapobieżenia zagrożenia zdrowia lub życia. Rolą aptek, jako placówek ochrony zdrowia publicznego, jest świadczenie pełnego zakresu usług farmaceutycznych wymienionych w szczególności w art. 86 ust. 1-4 Prawa farmaceutycznego.

Należy zatem stwierdzić, iż ustalenie dyżurów telefonicznych nie realizuje ustawowego celu (dostępności i ciągłości) świadczeń, to tym samym przedmiotowa uchwała, w części wskazanej przez organ nadzoru, istotnie narusza art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego. Tożsame stanowisko przedstawił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia 26 czerwca 2020 r. sygn. akt III Sa/Lu 89/20.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak we wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojewski

Otrzymują:

- 1) Przewodniczący Rady Powiatu Bartoszyckiego,
- 2) Starosta Bartoszycki.

